

วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร

ข้อมูลทั่วไป

วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ใจกลางเมืองลำพูน ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 150 เมตร มีถนนล้อมรอบสี่ด้าน คือ ถนนอัฐราฐทางทิศเหนือ ถนนชัยมงคลทางทิศใต้ ถนนรอบเมืองทางทิศตะวันออก และถนนอินทขยศทาง ทิศตะวันตก สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในรัชสมัยพระเจ้าอาทิตยราช ต่อมาได้รับการบูรณะต่อเติมมาเป็นลำดับ ภายในบริเวณวัดพระธาตุหริภุญชัย ยังมีสิ่งที่น่าสนใจ คือซุ้มประตู ก่อนที่จะเข้าไปในบริเวณวัด ต้องผ่านซุ้ม ประตูก่ออิฐถือปูนประดับลวดลายวิจิตรพิสดาร เป็นฝีมือโบราณสมัยศรีวิชัย ประกอบด้วยซุ้มยอดเป็น ชั้น ๆ เบื้องหน้าซุ้มประตูมีสิงห์ใหญ่คู่หนึ่งยืนเป็นสง่าบนแท่น สูงประมาณ 1 เมตร สิงห์คู่นี้ปั้นขึ้นในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช เมื่อทรงถวายวังให้เป็นสังฆารามวิหารหลวง เมื่อผ่านซุ้มประตูเข้าไปแล้ว จะเห็นวิหารหลังใหญ่ เรียกว่า "วิหารหลวง" เป็นวิหารหลัง ใหญ่มีพระ ระเบียงรอบด้านและมีมุขออกทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เป็น วิหารที่สร้างขึ้นใหม่แทนวิหารหลังเก่า ซึ่งถูกพายุพัดพังทลายไปเมื่อ พ.ศ. 2466 วิหารหลวงใช้เป็นที่พักเพ็ญ กุศล และประกอบศาสนกิจทุกวันพระ ภายในวิหารประดิษฐานพระปฏิมาใหญ่ ก่ออิฐถือปูน ลงรักปิดทอง บน แท่น แก้วรวม 3 องค์ และพระพุทธรูปนิมิตโลหะขนาดกลางสมัยเชียงแสนชั้นต้น และชั้นกลางอีกหลายองค์ พระบรมธาตุหริภุญชัย เป็นพระเกศ บรมธาตุบรรจุในโกศทองคำ ประดิษฐานในพระเจดีย์ (ตั้งอยู่ หลังวิหาร หลวง) เป็นเจดีย์แบบล้านนาไทยแท้ๆ ที่ลงตัวสวยงาม ประกอบด้วยฐานปัทม แบบฐานบัวลูกแก้ว ย่อเก็จ ต่อ จากฐานบัวลูกแก้วเป็นฐานเชิงกลมสามชั้น ตั้งรับองค์ระฆังกลม บัลลังก์ย่อเหลี่ยม เจดีย์มีลักษณะ ใกล้เคียง กับพระธาตุคอกยสุเทพที่จังหวัดเชียงใหม่ สูง 25 วา 2 ศอก ฐานกว้าง 12 วา 2 ศอก 1 คืบ มีสติติ บัญชร (รั้วเหล็กและทองเหลือง) 2 ชั้น ลำเกาทองประดิษฐานอยู่ประจำรั้วชั้นนอกทั้งทิศเหนือ และทิศใต้ มีซุ้มกุ่มกัณฑ์ และฉัตรประจำสี่มุม และหอคอยประจำทุกด้านรวม 4 หอ บรรจุพระพุทธรูปนั่งทุกหอ นอก จากนี้ยังมีโคมประะ ทิป และแท่นบูชาก่อประจำไว้เพื่อเป็นที่สักการะบูชาของพุทธศาสนิกชนทั่วไปพระบรม ธาตุนี้นับเป็นปูชนีย สถานอันสำคัญยิ่งในล้านนาไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในวันเพ็ญ เดือน 6 จะมีงานนมัสการ และสงฆ์น้ำพระธาตุ ทุกปี ตาม ประวัตินี้กล่าวเมื่อ พ. ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราช กษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนคร ลำพูนได้สร้าง มณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุ ไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการ ปฏิสังขรณ์บูรณะ เสริมองค์พระ เจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงขึ้นใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะใน สมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีความสัมพันธ์กับลังกาอยู่มากพระสุวรรณเจดีย์ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้น โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลัง เมื่อสร้างพระธาตุฯ เสร็จแล้วได้ 4 ปี พระ สุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็น รูปแบบพระปรางค์ 4 เหลี่ยม ฝีมือช่าง ละโว้มีพระพุทธรูปประจำซุ้มฝีมือและแบบขอม หลงเหลือให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ภายใต้ฐานชั้นล่างเป็นกรูบรรจุพระเปิม ซึ่งเป็นพระเครื่องชนิดหนึ่ง

ที่มาของข้อมูล

“วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร” 2550. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 5 กุมภาพันธ์. จาก

http://travel.sanook.com/north/lumpoon/lumpoon_02723.php